

Wieczornica z okazji Święta Odzyskania Niepodległości w Zespole Szkół nr 5 w Rzeszowie

W praktyce nauczycielskiej rzadko mamy okazję zaprezentować umiejętności wychowanków szerszej, pozaszkolnej publiczności. Zdecydowaną większość uroczystości stanowią imprezy szkolne. Także obchody świąt państwowych, które na ogół przybierają formę tradycyjnych akademii, montaży słowno-muzycznych, adresowane są przede wszystkim do uczniów oraz nauczycieli i nie mogą stanowić ważnych wydarzeń w życiu społeczności lokalnej. Tymczasem jednym z podstawowych obszarów funkcjonowania każdej, nowoczesnej szkoły jest jej zewnętrzna promocja - kreowanie pozytywnego wizerunku, współpraca z lokalnymi instytucjami, popularyzowanie osiągnięć i talentów uczniów. Wszystkie te zadania z powodzeniem realizować można poprzez wieczornice patriotyczne.

Wieczornice to przedstawienia artystyczne z udziałem szerszej publiczności: uczniów, nauczycieli i zaproszonych gości, organizowane głównie z okazji rocznic narodowych (np. Święta Konstytucji 3 maja, Święta Odzyskania Niepodległości, wybuchu II wojny światowej) lub doniosłych wydarzeń w historii regionu. W programach takich wieczornych spotkań znajdują się występy taneczne uczniów, recytacje, czytanie fragmentów literatury pięknej, wspomnienia świadków dawnych wydarzeń lub inscenizacje, które często łączą w sobie wcześniej wymienione formy.

W Zespole Szkół nr 5 w Rzeszowie wieczornicę z okazji Święta Odzyskania Niepodległości przez Polskę zainicjował w 2007 r., pełniący funkcję dyrektora szkoły, mgr Piotr Kłęk. Szybko stała się ona przedsięwzięciem cyklicznym i jednym z ważniejszych w kalendarzu szkolnych imprez.

14 listopada 2014 r. wieczornica odbyła się już po raz ósmy. W ciągu tego okresu czasu byli za nią odpowiedzialni nauczyciele języka polskiego i historii: mgr Iwona Dąbrowska, mgr Marzena Grzebyk, mgr Agnieszka Pittner oraz dr Radosław Sztaba. Istotny wkład w organizację wieczoru mają także wychowawczynie, wchodzące w skład Zespołu Szkół nr 5, Przedszkola Publicznego nr 1, które zawsze na rozpoczęcie wieczornicy przygotowują najstarszą grupę przedszkolaków do zaprezentowania jednego z polskich tańców narodowych.

Za scenografię od samego początku listopadowego przedsięwzięcia odpowiada mgr Romuald Różański, który kilkakrotnie podczas jego przygotowywania sprawował również opiekę nad uczniami Gimnazjum nr 13, realizującymi projekt edukacyjny *Obraz, światło i dźwięk w scenografii teatralnej*. Pozwoliło to również na zaangażowanie w omawiane wydarzenie osób, które nie czuły się pewnie w występach przed szerszą publicznością. Uczniowie byli wówczas odpowiedzialni, wraz z nauczycielem sprawującym opiekę nad projektem, za dekoracje, odpowiednie oświetlenie sceny oraz efekty dźwiękowe, których dobór oraz wykorzystanie wpływały na lepszy efekt końcowy.

Przez kilka lat swojego istnienia początkowo uroczysta, szkolna akademia zmieniała diametralnie swój charakter i zaczęła opierać się nie tylko na autorskim scenariuszu, ale i na współpracy z różnymi instytucjami kultury (m.in. Wojewódzkim Domem Kultury w Rzeszowie) i organizacjami młodzieżowymi (5 Drużyną Starszoharcerską im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” w Rzeszowie), dzięki którym możliwe jest skompletowanie odpowiednich rekwizytów i kostiumów. Również współpraca z Klubem Absolwenta Gimnazjum nr 13 w Rzeszowie okazała się owocna. Umożliwiła ona zapewnienie obsługi technicznej podczas samej wieczornicy oraz przygotowanie scenografii. Scenariusz każdorazowo powstaje z myślą o potencjale i możliwościach szkoły oraz uczniów, co pozwala na jego ogromną różnorodność. W roku 2011 na scenie pojawił się tajemniczy duch, w 2012 opowieść o sobie snuła sama Polska, w 2013 głównym bohaterem był tytułowy latarnik z noweli Sienkiewicza, a podczas tegorocznej wieczornicy uczniowie przenieśli widzów w czasy II wojny światowej, kiedy to chroniąca się razem ze swoją sąsiadką, Stefanią Baczyńską, przed niemieckim bombardowaniem rodzina z rozrzewnieniem wspominała rok 1918 i wydarzenia prowadzące do odzyskania niepodległości przez Polskę.

Ważnym elementem wykorzystanym w wieczornicy są również prezentacje multimedialne, które nawet podczas trwania fragmentów muzycznych nie pozwalają widzowi się rozproszyć, odwrócić uwagi od tematu wiodącego. Zawierają one reprodukcje obrazów, zdjęcia odpowiadające tematyce przedstawień, motta czy też są teledyskami do odtwarzanych lub śpiewanych utworów muzycznych.

Dla nauczycieli koordynujących całe przedsięwzięcie wieczornica jest sprawdzianem zarówno umiejętności organizacyjnych, znajomości potencjału uczniów, jak i dbałości o każdy element powstającego scenariusza. Duży nacisk położony jest także na to, by utwory muzyczne komponowały się z treścią scenariusza. Często bywa wykorzystywana twórczość współczesnych, polskich zespołów, którym bliska jest tematyka patriotyczna. Podczas tegorocznej wieczornicy sporo miejsca zajęły fragmenty utworów zespołu Forteca (m.in. *Pomnik z prawdy, Kto dziś upomni się o pamięć?*), Teatru Muzycznego Od Czapy (*Dziś idę walczyć, mamo*), Jacka Kaczmarskiego (*Zesłanie studentów*), w latach ubiegłych przedstawieniom towarzyszyli: Marek Grechuta (*Ojczyzna*), Jacek Wójcicki (*Modlitwa o wschodzie słońca, Miejcie nadzieję*), grupa Happysad (*Ojczyzna*), czy Janusz Radek (*Tango na głos, orkiestrę i jeszcze jeden głos*). W miarę możliwości wybrane piosenki śpiewa szkolny chór, nad którym pieczę sprawuje mgr Dominik Maziarz. (a wcześniej P. Kłęk?)

O sukcesie i popularności przedsięwzięcia, jakim jest wieczornica, świadczy wzrastająca każdego roku liczba widzów oraz wyrażane przez nich pozytywne komentarze i opinie. Publiczność tworzą nie tylko uczniowie i ich rodzice, ale także przedstawiciele Rady Miasta Rzeszowa, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, mieszkańcy osiedla oraz absolwenci szkoły. Wartość wieczornicy dostrzegły lokalne media, informacje na jej temat kilkakrotnie ukazywały się w prasie oraz internetowych serwisach informacyjnych. Warto w tym miejscu podkreślić, że sukces ten nie byłby możliwy bez wsparcia ze strony dyrektora szkoły, mgr. Piotra Kłęka, który pomagał pokonywać organizacyjne, techniczne i finansowe przeszkody.

Przykład Zespołu Szkół nr 5 w Rzeszowie dowodzi, że organizacja wieczornicy daje łatwo zauważalne, pozytywne efekty. Dla widzów jest to pouczające spotkanie z historią, rozpalające ciekawość poznawczą i atrakcyjne w odbiorze. Wszystko to, co stanowi wizualną stronę inscenizacji, a więc scenografia, dekoracje, rekwizyty, kostiumy, prezentacja multimedialna, służy pobudzeniu wyobraźni i ułatwia przyswojenie wiedzy, przekazywanej przez młodych aktorów. Całość dopełnia muzyka, efekty dźwiękowe i świetlne tworzące odpowiedni nastrój widowiska i wzmacniające przekaz treści dydaktycznych. Dla uczniów udział w inscenizacji jest świetną okazją do zacieśnienia więzi koleżeńskich, zaprezentowania

swoich aktorskich, wokalnych i recytatorskich umiejętności licznej widowni, także własnym rodzicom. Nowe, cenne doświadczenia, które nabyli młodzi artyści z pewnością będą procentować w przyszłości.

Organizacja wieczornicy przynosi znakomite rezultaty edukacyjne i wychowawcze, ponieważ silnie oddziałując na emocje widzów wywołuje refleksję nad przeszłością i współczesnością. Powoduje umocnienie więzi grupowej podczas wspólnych przygotowań, wzbudza w młodych aktorach większą wrażliwość kulturową, prowadzi do wzrostu wiary we własne możliwości. Wieczornica sprzyja kształtowaniu postaw patriotycznych, prospołecznych i obywatelskich uczniów, przez co wpisuje się w realizowane na terenie szkoły programy i plany wychowawcze. Uczy samodyscypliny, kreatywności, odpowiedzialności, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, rozwija zainteresowania dziejami Polski, prezentuje sylwetki bohaterów narodowych, prowadzi do pogłębiania wiedzy historycznej. Ta edukacja w nowym wymiarze, łącząca zabawę w teatr z nauką, nie może być oczywiście alternatywą dla klasycznej lekcji, jest jednak jej doskonałym uzupełnieniem.

Nie ulega wątpliwości, że istnieje duże, społeczne zapotrzebowanie na imprezy środowiskowe. Dzięki wieczornicy w okazji Święta Odzyskania Niepodległości korzyści odnoszą zarówno uczniowie, jak i szkoła, która mocno akcentuje swoją obecność w życiu lokalnej społeczności oraz zyskuje element wyróżniający ją z szeregu innych placówek. Idąc w ślady Zespołu Szkół nr 5 w Rzeszowie, warto pokusić się o to, by typową, szkolną akademię przekształcić w takie wieczorne spotkanie, a tym samym nadać jej większą rangę i uczynić mocnym punktem w działaniach promujących szkołę.

Marzena Grzebyk

Radosław Sztaba